

շողութիւնը՝ շատ անգամ իբր գործակիցներուն գար-
մաւորը գրգռեց: Բայց՝ ինչպէս ասի մարդ կրնայ
Տեառեցընել, այս յիշելու ասի կարողութիւնը
մանաւանդ այնպիսի մարդու մը մեծ ապէս նպաստ-
աւոր է, որ չէ թէ միայն Տագար տեսակ նիւթի,
այլ Տագար մարդու Տեա գործը ունի:

Վարչութեան Ղուկասեան, բարեկերտ, կարե-
կից ու աղետակաւ բնութիւն ունեցող մարդ մըն է:
Ով որ զինք իր տան, իր գերբաւաստանին շըմանին
մէջ առնած է — կրթեալ, սիրելի ու սիրուած կու-
զակիին քով, — ով որ ծանոցած է յանձին անոր
զերմանիկ Տայրը, ով որ ընկերակաւ սովորուի էանց
ցուրտ ձեռքէն գուրս ալ իրեն Տեա յարաբերու-
թիւն ունեցած է, այն կը յարգէ յանձին Ղուկա-
սեանի մարդ մը, որուն բարեարտութեան, Տանչա-
կատարութեան, մարդավարութեան ու լուսա-
զգածութեան նմանք չկայ:

Գիտէ ամէն մարդ՝ թէ զՎարչութեան Ղու-
կասեան չէ թէ է միայն իր մեծ կարողութիւնը, չէ
թէ է միայն իր փորձառութիւնը, չէ թէ է միայն իր
եռանդուն անձնանուիրութիւնը, զոր միշտ իր պաշ-
տօնին մէջ ընդունցած է, բովանակի կ'ընեն պաշտօնէի
մը ծանր գործերը խշճի կատարելու եւ ճշգիւ
լընջընելու, այլ նաեւ այն սէրը՝ որով իր բոլոր
կեանքը մինչեւ Տիմա տերութեան նաւերած է,
կարծանալընեն զինք պաշտօնի մը թերթակա-
լին առաջնորդութեան:

Կը յուսանք, մանաւանդ թէ Տաստայու-
շատ իրաւունք ունիք որ մեծ փորձառութեամբ,
ընդառաջ ծանօթութիւններով վճարուակաւ առու-
թիւն պաշտօնէսին, որ իւր թերթակալին ամենա-
փոքր մասերուն ալ կատարելապէս ծանօթութիւն
ունի, պետութեան մեծ ծառայութիւն մատուցա-
նելու, — Տունգարական տերութեան անտեսական,
վճարուակաւութեան եւ Տագարակցութեան վի-
ճակը լուսարցնելու, եւ մինչեւ Տիմայ շնանցուած
ծառայութեամբ զատանք յառաջարկելու եւ բարձրա-
ջընելու կորչած է:

Ա. ՓԻՓՈՍ

ԱԶԳԱԳՐԱԿԱՆ

ԱԶԳԱԳՐԱԿԱՆ ՓՈՂՈՂՐԻԿԿԵՆ ԲԱՐՇԵՆԵՐ
ՏՐԵՊՈՂՈՆԵ ԿԵՆՈՒԹԵՆ ՔՐՈՂՈՐԵՐ

- Արձը չը գարկած փութը մի ծախեր.
- Անոց նոզու պտտէ, նոզի ծախէ տուն մը առ.
- Աղբստին շաւէն աղբատ մարդը կը շահնայ.
- Աղբիւր գաղտ ծաղաւ դարձող.
- Անասն տղան վարդի տղայ, ծմաւն տղան միտիկ տղայ.
- Աստուած մարդ շեռակ մարդուս ալքը չի խոթի.
- Աղբատին սիրտը կայ, ծոռը չկայ.
- Անտուն ծոռը մէկ մէկ չէքիչ, այդ նալը ծծծէ կու. որք
մուլը.

Ասանկ մարդ մ'է քի մին սիւտընը վար կ'առնէ.
Ասանց կօշիկի փշին կոպ չի կոխուի.
Բուռեմնն թթեր երեսմին են քսիք.
Բան գտնողը մէկ մտք կը վստակի. կորսնցողը նա-
ւոր ու մէկ.

Բաւախանք չէ ըսած, բաճն ասանկ է քարեկամ.
Բերանը լոռի եղողին չէքիւր ալ ուտէ լոռի կու գայ.
Բերանը չափ չունեցողին ուրիշները կը դնեն անոք
չափը.

Գետերը ցամաքու ըլլան աղբիւրին շուրջ թէզ չասանի
կու.

Գինովը իր նայ նարը լացնէ կու նայ մարդ.
Գինին անուշ անուշ կը խմուի. լոռի լոռի գուրս կ'լլէ.
Գողը իր միտքը ծուռ ըլլալուն ամէնքն ալ երմն աէս
կը կարծէ.

Գինով մարդն ենդակնք ամէնէն խնայցի կը կարծէ.
Դուրսի թշնամին ունիւ է. Աստուած տունէն թշնամի
չուայ մարդու.

Դուք կերպը դուք խնցիք, խախան իմ գլուխս ան-
ցուիք.

Շուանի միտմունքն. տատեր է երկու մտին.
Եթիմ տղին ով որ ըլլայ ծծծէ կու.
Երբոր գողը տունէն ըլլայ կողք էրթիքէն գուրս կը
չանն.

Ես անոնց նէ փայտը կ'ուզեմ նէ ծնէգը. թող զանս
գողունս քան մը իմ մեակ.

Եթիմը որ տանն խնայցիւր է որ չիմա ախտ ինդայ.
Ընդ չէ կրցի որք անոն, քանի փայտը ծծծիւ է.
Ընին քրտնը տուրակ չէ որ քաշիմ ու քերտը կապիմ.
Ըրկու կարողք սիւնիւմ է.

Ընին սպալողը ու շողմ մարդը քաղիք մի տանիւր.
Ըրեւի կաշին անանկ շատ է թ՛ ճազնիմ ննդիտանս
էրթամ չի մաշիւր.

Թէ որ առաջուց զգեստ գալիքը գետնայի, չիմա մար-
գարէ եղած էի.

Պատիած նոր չը ցուիք տրոկ տողը.
Լայն օրերուդ նեղ քալէ, նեղ օրերուդ լայն քալէ.
Խօսքը խօսք կը քանայ.

Խօսք շատս ծիւղ էրքուն մի անցնիւր.
Խօսքը խօսք չէ լուծիւ է.
Խօնիմ խօսք մը նոստը օրթան, քստունս խնայցի մէկ-
տեղեցան, չէքքան մուրակ մը տալու.

Խօնիմ նամար էրկու անգամ էգան շին տան.
Խնամի ուշ էկէ անուշ էկէ.
Խնեղ օրը վայել է, խնայցին տասն ատն ունիմ ք-
սիւ է.

Խօսքը լատիկի նման է, որ կողմ քաշես կ'երմունայ.
Խօնիմ 10 փարայ տուի ու խօսէ քսի. 40 փարայ տուի,
քերտը ալ չէքքայ գոցելու.

Կնկան էրիկը մարդն է, մարդուն էրիկը պարուն է.
Կարողու փաղողին միշտ ծծծէ զնո գուլու.
Կոր մարդուն աչքին աշխարհք մութ կ'երեսայ.
Կարգաւորին օրնենքը առ. իսկ անծծըն շուտ մը
փսիսիւր.

Կատունի ծանկը ինկած մուրը չի ճվճվար.
Կնիկը ծծծող տող՝ ֆէտը ծծծէ զնո գուլու.
Հեթամ փարան նայ գինայ է նայ պինայ.

Հարուստին խնը յայտնի չըլլար, աղքատին ալ մտնիւր.
Հարցի փշուրնը քանի մը տեղ չը գուրը, նարք նայ
չգնանք ուտելու.

Հարուստին խօսքը անցուկ կ'ըլլայ, աղքատինը մոռ-
ցուկ.

Հարուստը կ'ուտէ աղքատը կը ըսայի, ցանս ալ անկկ
կը ծնանի.

Ըմոն չեկած մին չի գար.

1 « Համբար, ամենաճերմակ այս պաշտօնէին լաւ յար-
գած կնիզանային արքէն տարուց Նպրիթ թուին մէջ
կերպ Տայարակցին պատգամաւորաց Տեա ուր բնիկ երջողաց
ներկայացրին. առիթ ունեցած է: Տե Համբար ուր-
բայ, 1892. Թիւ 8. էջ 109:

Չհինը գալու ըլլայ նա, մարդուս եայ սորը պաղի կու եայ ձեռքը.

Մարդուս ուր տեղը ցարի, յոգին անտեղ կը կարծէ, Մարդ որ կանխ մտնէ անոր ղափախանց կը գովէ.

Մարդ մարդու ըով ածան է, Մարդուն պաշտան ներսի դին է, Տայվանինը ղուրսի դին.

Մէկ ոչխարէն մէկ փոթ կ'անտուի, Մնասծ ոչխարը կալէն տասն ինչ փախ ունի.

Մարդ մարդու նեղ օրերուն պէտք է, Մարդուս գործ ու յոգի տուող Աստուած է.

Մեծուտից մալը իրեն նետը մեանի կու, Մէկ գաւաթ ըտտինը 1000 դրք ըլլար որ ամէն մարդ շխմէր.

Մէկ կնիկը 1000 լիտայ ըլլար որ ամէն մարդ շախմէր, մէկ պաշտունը 1000 քիւէ ըտտակ ըլլար որ ամէն մարդ պաշտունի շախմէր.

Միշտ տուր ու տուր, սա քանք առ ըտդ չիկայ, Մօրս խաթըը յարցնող շատ, յօրս խաթըը յարցնող չի կայ.

Թիմարը յոտուէն ծախ մը լսեց՝ կարծած թէ որոտոււ կայ, քայք երբ մտածեալ ծախին տեսաւ որ իր ղուրսին շուկաքը կորկոտ կ'աղայ.

Երկուք մարդը ձիին տեղ էշ ծախու կ'ամու, Եթայծ ունիմ՝ յէ ու, սատանային ականձը խու.

Երկուք քալել չգիտեր, կ'իլէ փուքայ կը խաղայ, Շուճը տերը ծանձայ կու.

Երկուք մարդը ծուռ բան շարիքը, ծուռին ալ շիտակ չ'ըծըր.

Եան տիկին մէջ պանիը չ'ըլլար, Շուճը շան ետուէն կ'ըզկի.

Եանը լաւը էօէ, փառք ըղդ յազը էրէ, Ոտքը ուր որ վարծուած է, նոն տեղ մէշու կ'ընթայ.

Ուր տեղ խաչ տեսնիմ, նոն տեղ ծամ չ'ընիմ, Չար աչքը ծանթեցնէ կու քարը.

Չափ ունի կշիռ չունի, կշիռ ունի չափ չունի, Չցուած գլուխը անտառայուն տակ մի խնթի.

Պարսալ տօպարակին ձին յարուճ չի գար, Պէլիքին թաւէն շուր մի խմբը.

Պատասա պատաս կ'ուտին յացը, Պապան ըծրէ, մաման էփէ, տատան ուտէ.

Պարք մտնողը կը խաղայ, Պարքը ունիմ՝ փարայ շուճիմ, պարտատէրէս վախ չունիմ.

Ջուրը ակէն խմէ որ յամ մ'աննս, զորքը տակէն քնիտ որ քան շախիս.

Ջուրը պզտիկին կու տան առաջ, Ջուրը ըծրողին շուր խաթըը տալու է.

Մէքը ուտողը գիտէ յալը, Մոխ սակողին աչքը արդունը լցով կու.

Մազորը ձիուն գլուխը մի քանքը.

ՄՏԷՐԱՆՔԻՆՆԵՐ օտաղ փոք ունի. որքան տաս կ'աննիս ու կ'ուտնս.

Տգէտին աչքին խելացին խու կ'ընուայ, Տնուոց տեղ փոխուս քարայ յանդակու.

Տունը էրիկէն քու կը վախնամ էր, դուրս ելածին պէս ինք ամնուրէն ծծծ կ'ուտէ.

Յաւը քաշողը գիտէ մքնակ, Յաւը ուրացիը է յաւառը.

Փարայ ունիս. ինչ որ ուզես կ'ուճծնաս, Փարայ շունքողին կնիկը նորամ է.

Փարայ մի ուզիր ինձէն, պուգի պէս կը պաղիմ քեզմէն.

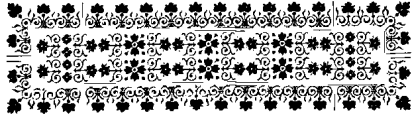
Փծած ակուս թէգ մը քաշին յաննի կու, Թեգ լացնողին քով գնայ, քեզ խուլացնողին քով մի կը խաթը.

Թեգի շընկած բանին մէջ մի մտնոր, Եար նետնեցիտուն թեւը մի ցաւեցաւ.

Սօք կնքց, գորտն ալ վրան, Սրմանն նրած շախալը բարեք շունէն չի վախնար.

Օխան ամէն տեղ 400 տրէմ է, ուր որ կ'ուզես նոն գնայ:

Հասարեց
ՆՇԱՆ Գ. ԽՏՇՇԱՆՆ

Ս Ո Ւ Ն Ե Ս Ե Ղ Ե

Ն Ա Ր Ա Ն Ի Ր Ե

Նորարեւել շքանդ պանդոկի մը:

Նորերս ի Նիւ-Երբ Նարաշէն շքանդ պանդոկի մը բացուեցաւ: Բայր շէնքը Հանդերձ անկնայն կազմածով 1,900,000 տարը (իբր 8 միլիոն Ֆրանք) արժած է: Ամբողջ նայեք փառասարայուն կաշաւորեալ է քարգարեալ են: Ստորերկրեայ ծուշարանի մասերը միայն 60,000 տարը արժած են: Չեղունե աբիթիկեան մարմարեայ սեանց վրայ յեցած է. գետինը Սիէնեան կնձով դրուաւորուած. որմերու տակի մասը մարգարտի գաղտակով եւ մետաղով դրուաւորուած փայտաբարեպակով կարգարեալ է, եւ տախտակադրուաւոր փրան ու մէշուեղերը խորշեր եւ անագապանձի դէմքեր կան, որոնք երեկտրական լոյս կը կրեն. իսկ սրահին մէջ 800 էլեկտրական լոյս կայ: Չեղունը Գողէտտին նկարած է, իսկ կողմնական պատերուն նկարներն՝ որոնք տարւոյն շորս եղանակներ կը ներկայացընեն՝ Պիտտեր ա-նուանի նկարիչը: Երաժշտանիքոց Համարը ընդարձակ սրահ մը կայ, ուր կը գտնուին նաեւ մարտարեայ շա-տրուան մը: Երկրորդ գասիկանին մէկ սենեակը՝ դժբախտ Մարիամ Անթանէէթի Գրիպանոն պալու-տան մէկ շքեղ խուրջ կը ներկայացընէ: Միենայնի դասիկանին մէջ մի ծած զօսանալ սրահ կայ, որոնք արքունական շքեղութեամբ ու փառասարութեամբ կարգարուած են: Իսկ շէնքին տակի՝ ըմպելեայ կրպակներ, մակնայնական գնդախաղի եւայլն ընդար-ձակ սրահներ կան:

Տ Ն Յ Տ Ս Շ Վ Ն

Ձիթոյ են քարիտոյ իրեն հիւնէլ:

Ձիթոյ են քարիտոյ արատը կը Հանուի շէր-մութեամբ. այսինքն արատասարեալ Հանդերձեղեն-ները՝ երկու կողմանէ ծծուն թղթով ծածկելէ Էաքն արգիլէ (է-իէ) անցընելու է, որով ձեթին կամ քարիտը թղթին կ'անցնի: Բծերը բնական զրկով են կամ բնականորէն մէջ թաթաւեայ լա-թերով շէնքով ալ կը Հանուին:

